ABONNEMENTS

Annonces Légales

Annonces Commerciales

Đông-Pháp Thời-Báo

Le Courrier Indochinois

NĂM THỨ HAI SỐ 254
Ngày thứ hai
23 Février 1925

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐỈNH
Chủ-bút : NAM-KIỀU

MỖI TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN

Bảo-quản
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)

GIÁ BÁN

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thư đề gửi cho
M. NGUYỄN-KIM-ĐỈNH

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE N° 8371

AI LÀ TAY VÕ-ĐỒNG CỦA CON NHÀ VIỆT-NAM ?

Gần nay khắp thị-thành chỗ nào cũng thấy nói truyền rằng nay mai sẽ có cuộc đấu võ Tây với võ Annam, nghĩa là võ-sĩ Amadou đấu với một nhà võ-sĩ Annam nào đó. Cuộc đấu võ này không phải như mọi cuộc đấu võ khác, vì nhà võ-sĩ Annam nào đó mà ra đối địch với Amadou, tức là thay mặt cho cả các hàng võ-sĩ Annam, danh-vọng không phải vừa : trách-nhiệm không phải nhỏ ; cuộc thắng-bại này không phải riêng một cá-nhơn, mà có quang-hệ chung đến cả thể-diện trong một xã-hội. Vẫn biết rằng ở vào thời-buổi này, là thời-buổi chọi nhau bằng óc, chọi nhau bằng gan ; khôn sống dại chết, mạnh được yếu thua ; gan-óc bao giờ cũng làm chủ chơn-tay, khôn-dại bao giờ cũng sanh ra mạnh-yếu ; xã-hội ta đối với các xã-hội khác, còn nhiều việc lớn-lao, có mật-thiết đến vận mạng xã-hội ta ; có quang-hệ đến thể-diện xã-hội ta, cho như cuộc đấu võ này, chẳng qua là một cuộc chơi của mấy nhà võ-sĩ, đem chơn-tay mà tranh đấu với nhau, chớ có chi mà quang-hệ lớn-lao, để gây nên một mối dư-luận của xã-hội. — Phải ! Quả có thế thiệt ! Sống những nhà thầy xem thiết rộng, phàm muốn quang-[illegible] đến tình-hình của một xã-hội nào, cần phải coi đến dân-khí, nên thường suy việc nhỏ mà nghiệm biết việc lớn. Một người có tánh nghĩa hiệp, không khi nào chịu nhơ một sự bất-bình ; một nước có dân-khí, không khi nào chịu để mất điều gì thua kém người ta. Vậy cho nên cuộc đấu-võ nầy dầu là việc nhỏ mà có thể đoán biết cái dân-khí của đồng-bào ta sốt-sắng hay lãnh-ngươi thế nào, nếu dân-khí của đồng-bào ta sốt-sắng thì không khi nào chịu để mất tay võ-nghệ nước khác đến xưng chức võ-địch ở xứ mình ; nếu dân-khí của đồng-bào ta mà lạnh ngắt như tro tàn trong hũ : buồn tanh như phiên chợ buổi chiều : thi thaô hơ ai hơn thì mình kém ; ai được thì mình thua ; ai mạnh thì mình yếu ; ai tiến thì mình lùi, chức « võ-địch » xin hai tay kính-dâng cho người, mà báo-chương bắc tất phải hô-hào ; công-chúng hắt tắt phải trông-ngóng, miễn là mình biết phận mình thì thôi !

Trở lên trên hai lẽ mà tôi đã bàn đó, thì cuộc đấu-võ nầy quyết đấu hay chẳng nên quyết-đấu, đồng-bào đã rõ rồi ! Nay xin nói qua về hai cách võ Tây và võ Annam.

Võ Tây thì thuộc về thể-dục, chỉ cốt luyện chơn-tay cho lanh ; gân-xương cho mạnh, đối-địch là để thử sức chớ không phải quyết trống-mái ; nên tỷ-thí đều có điều-độ, và đực-thua không hại gì đến thân-thể. — Còn võ Annam ta là lối võ để giữ-gìn sanh-mạng mình, nên có chiêu ra từng bài, từng miếng, đấu đấu-võ cùng nhau thì trong đôi bên được thua tất có kẻ sống người thác, chớ không mấy khi được lưỡng-toàn. Ấy nghề võ đối với người mình có quang-hệ đến sanh-mạng như thế, nên xưa nay đã trổ ra biết bao nhiêu những tay võ-nghệ siêu-quần, khi đối trận thì chơn-tay giữ mình kín như rào sắt, không khi nào để hở lọt cho địch-nhơn xông vào, đánh thì toàn nhắm những chỗ hiểm, hễ hạ-thủ là thành-công, lại thêm những biệt-tài như nhảy giỏi, đá cao, tiến-thối lanh-lẹ, có khi trong chỗ trăm nghìn người mà vẫn coi như không ; ấy nghề võ của Annam ta là thế, sau nầy gặp thời-buổi cạnh-tranh, sức người không thể đối-đương lại được với cơ-khí, thì võ-nghệ của mình, cũng không mấy người để ý tới, nên càng ngày càng tháp-kém mãi đi. Trong dân-gian chỉ còn lẻ-tẻ một đôi người võ-nghệ cao-cường, là tự đời trước truyền lại. Dầu đối với võ Tây là khoa học thể-dục thì không đúng, nhưng đối với người mình là khoa học giữ mình, thì tưởng đã vững-vàng lắm ; tưởng đã mãnh-liệt lắm, nếu theo đánh võ lối Tây, thì người mình quyết thua : song nếu đánh theo lối võ người mình, nghĩa là « đánh nhầu » thì không những một Amadou, mà dư trăm nghìn Amadou cũng không sao đối-đương lại người mình được ! Song không biết những tay võ-đồng phi-thường ấy, xứ ta bây giờ có còn không ? Mà dầu có còn nữa, chẳng biết ngày nay có dám ra vì xã-hội vì chưởng-tộc mà kéo lại danh-dự không ?

Ông Nguyễn-phan-Long là chủ tờ báo L'Echo Annamite hiện đã đứng chủ-trương cuộc đấu-võ nầy, huyền thưởng 500$, lại vừa rồi có một người đàn-bà thân lại bổn-quán ký vào 20 $ để chớ tặng viên võ-sĩ Annam đắc-thắng sau nầy : ông Đặng-văn-Ký họa-sư tại Dakao, cũng hứa sẽ đem hết tài-nghề mà vẽ tặng viên võ-sĩ Annam đắc-thắng ấy một bức chơn-dung để làm kỷ-niệm. Bạn quân để kiếm : một tưởng khó cầu ; đồng-bào ta hà-dễ không có tay võ-đồng nào hay sao ? Và ngày thường những người vốn nổi danh về võ-đồng, ngày nay hà-dễ điềm-nhiên sao ? Người nào lãnh lấy cái trách-nhiệm lớn-lao nầy, nghĩa là vì danh-dự chung cho chưởng-tộc ; vì thể-diện chung cho đồng-bào ; chớ chẳng phải vì món tiền nhiều, vì bức họa chơn-dung khéo, chắc các ngài đã biết.

Ký-giả mong rằng những tay võ-đồng trong đồng-bào ta đây, sẽ mau-mau đem hết tài của mình thi-triển ra cơ-hội nầy, chớ để mang tiếng là nước ta không người ! Mong lắm ! Mong lắm !

NAM-KIỀU

VĂN UYỂN

ĐƯA BẠN TRẦN-VĂN-THƯƠNG,
Agent Technique đổi về Rachgiá.

Đoạn trường thay ! lúc phân kỳ,
Đậm cỏ đôi sương sóm dục đi.
Đường liễu thung-thăng người lữ khách,
Trăm ngàn lớn-lợt bóng tương tri.
Tâm-cơ như nhắc tình đồng bịnh,
Hồ hải khêu bừng lửa biệt ly.
Thôi có sanh đi rồi sẽ lại,
Tiền trình vạn lý cũng còn khi.

MỪNG BẠN HÀ TRỌNG THANH GIAI NGẪU

Hãy xem phòng đã đặng cam lòng ?
Dìu dặt chân mồi bóng nguyệt trong.
Nou nước đưa ra trang tố cáo,
Tơ duyên buộc lại gốt tong-bồng.
Thanh yên gươm ngựa đà [illegible]
Ngàn tự muôn chụn sẻ vỏ chuông.
Quân tử xưa nay đường xuất xứ,
Tùng nghe nhi nữ tạo anh hùng.

Bạc-liêu : Trang-Tử.

TRẢ LỜI BẠN LONG-VÂN.
(Đ.T.P.B số 352)

Đương hồn đương ghét lũ tà tây,
Thì bạn tiếp xem lụy nhỏ dầy.
Tri-chí khuyên gìn đành dạ đó,
Bền gan nguyện giữ nỗi riêng đây.
Vượt khơi kinh ngạt lòng may thỏa,
Luyện thấp học hồng, dạ khó khuây.
Hồ thỉ vẫy vùng thêm nặng nghĩa
Lập-sầu xin đợi lúc sum vầy.

...

Sum-vầy mới rõ phải hay chăng ?
Đang buổi trăn-ai lắm kẻ rằng :
Rằng nước tạc trời cơn nắng hạ
Rằng dân giữa giờ lúc mưa xuân.
Biết dân nước tưới, khô mà thấm !!
Sao rõ đèn soi tỏ chẳng ngừng.
[illegible]
May ra gặp cuộc hết lưng-chừng.

Huyền-Thinh
(Vũng liêm)

LỜI ĐÓN-BÀ

MỘT DỮNG ANH-THƯ

Chữ Anh-thư đối với Anh hùng. Anh-thư nghĩa là một người đàn-bà có chí-khí, có độ-lượng chẳng khác nào một anh-hùng trượng-phu vậy.

Mới rồi đây, em được xem quyển Tây phương tạp-chí thuật chuyện một nàng con gái con ông Peyrat. Em xin lược lại mà kể ra cho chị em nước ta nghe, hầu mong chút ích :

Peyrat tiên-sanh, nguyên [illegible] một tay chủ-bút báo quán ; sửu tiên-sanh chuyên về nghề trước-thuật các khoa-học kỉ-kỳ.

Tiên-sanh tuy nghèo, song con người rất đứng-đắn, gia-đạo rất nghiêm-trang ; bởi thế cho nên nàng cũng học theo cái tánh hạnh của thân-sanh, hóa nên được một người đứng đắn.

Nàng có tài học song vẫn ở nhà làm thơ-ký và giúp việc trước-thuật cho cha.

Lúc bấy giờ có vị Hầu tước ở nước Italie sang Pháp, nghe tiếng nàng có phẩm-hạnh, có tư cách khác thường, bèn đến xin hỏi làm vợ.

Một vị Hầu tước thì phú-quí biết chừng nào, thiếu gì nơi danh-giá, thiếu gì chỗ đối-hộ đương-môn vậy mà cưới một nàng con gái nhà nghèo, xem đó đủ biết nàng là một vị nữ lưu dệ nhứt.

Khi nàng đã phối hiệp cùng Hầu tước rồi, theo thế-thường như các bọn nữ-lưu kia gặp cảnh vinh hoa thì nầy, lẽ nào cho khỏi đổi tánh đi nhiều ít.

Vậy mà nàng lại không đổi tánh chút nào, cứ giữ mực tầm thường, chẳng hề có gì gợi là khoe khoan kể ngoài rằng mình vinh-hiển.

Chỉ có một điều nầy mới là đáng quí đáng phục cho cái độ-lượng đàn bà.

Nàng thường lấy món tiền hằng triệu mà cho những các trường Cao đẳng, Hội Bác-cổ, viện Mỹ-thuật, viện Bác-sĩ Hội Hàn-lâm [illegible] Paris.

Chẳng những thí ân cho các hàng thương lưu mà thôi ; lại còn đem tấm lòng nhơn-từ bác-ái, lấy món tiền triệu mà cho các nhà Phước, nhà thương, cùng là vợ con các quân sĩ tùng-chinh bị thất nơi các trận-địa.

Của đã gần ngót, nàng còn tặng cho nước Belgique một số tiền đài mấy ngàn triệu ; còn lại bao nhiêu sự sản, nàng cũng bán ngót hết mà làm phần-thưởng danh-dự cho những nhà Mỹ thuật.

Tuy phóng tiền tài như vậy, mà vẫn giữ một tánh khiêm-nhường như vậy lắm, không chịu để cái danh-hiệu của mình vào một trường-học nào, một viện Bác-sĩ nào cả, chỉ lấy tên của những người thân thiết của mình thôi.

Thiệt là cái đời giàu sang của nàng, chỉ đem của tiền giúp ích cho xã-hội mà thôi ; không bao giờ đem đồng tiền mà xài về sự ăn chơi cả.

Nàng mới mất năm 1913, sau Hầu-tước bốn năm.

Nữ-lưu nước Pháp cận thời đây, ai cũng tôn nhường nàng đứng bậc nhứt.

Nàng mà được cái tư-cách đứng-đắn, cái chí khí oanh liệt như vậy, cũng bởi tại tập quen theo phụ-thân nàng là Peyrat tiên-sanh vậy.

Ôi, gia-đình giáo-dục, rất có quang-hệ lắm thay !

Vĩnh-Tiều-Thơ.

Hướng truyền

Sư-tử sổ chuồn

Mới đây tại Oran, một buổi chiều kín, sau khi vãn cuộc hát xiếc rồi, bọn cu-li mới lo đuổi sư tử vào chuồn sắt. Bởi sơ ý sao đó mà sư-tử thoát được ra ngoài làm cho ai nấy oán vía kinh hồn, mạnh ai nấy kiếm đường thoát nạn. Còn con sư tử khi được thong thả mới đi vòng theo rạp hát xiếc ba lần tới nhằm đại-lộ Loubet mà đi thẳng.

Lính tuần thành xách súng lục-liên rượt theo và bắn ít phát. Sư-tử bị đạn nơi hàm, liền quay trở về rạp xiếc và trốn trong hốc dưới gian. Bọn tập thú tựu lại dụ dỗ rất lâu mới lua được thú dữ vào cũi.

Trong lúc sư-tử sổ chuồn có chụp một đứa nhỏ trầy mình, và một đứa con gái với một anh lính tuần thành vì muốn thoát thân nên ngồi trên giàn nhảy đại xuống té cũng nặng.

LUẬN VỀ CƯỚC ĐẤU VÕ TÂY VÀ NAM

Trong ba bốn số Đông-Pháp Thời-báo ra đây có nói về chuyện anh Amadou khêu khích mấy tay võ nghệ Annam ra đấu tài hai thứ võ (tây và annam) và lại trông chầu-thành nơi nơi rùm tai những nghe kẻ bàn vầy người bàn khác. Tôi có quen với anh Amadou nên biết anh ta nhiều và lại cũng rõ điệu nghề võ Amadou, xin thổ thẻ đôi lời tường có lẽ giúp ích được trong cuộc đấu võ nầy. Có đều chi sơ sót xin quí vị nhà nghề dam chút dạ nhiệt thành chỉ vẽ ra hầu đăng vào Đông-Pháp Thời-báo thì may mắng lắm.

Luận về võ người nước Pháp (Boxe française). — Võ người Pháp thuở giờ có dùng trong mấy cuộc đấu võ, trong cuộc đấu võ nầy được phép đánh đá như võ Annam, vì vậy mà cuộc đấu rất hiểm nghèo. Thường khi đấu mà có người trở về mang tật và hoặc là chết tại võ đài. Bởi vậy Chánh-phủ mới ra luật cấm. Võ tây thì thế miếng không bao nhiêu, chỉ nhờ sức mạnh và lẹ mà thắng. Võ tây đánh chát mà thô, bộ ra vào chẳng có, còn đá thì hay dùng cẳng hậu khi so bộ.

Luận về võ người nước Anh (Boxe anglaise). — Từ ngày các nước bên Âu-Mỹ xem cuộc đấu võ theo người nước Pháp độc hại thì người nước Anh mới chế ra một thứ võ đánh tay mà phải bao lái, chẳng cho dùng cẳng. Luyện theo điệu võ nầy thì chỉ lo cho có sức mạnh nó độ lẹ-làn, dượt cho nhuần-nhã thì đi đấu đặng. Dầu mà bao tay, cám đá, song chưa đủ, buộc có nhiều chỗ cấm chẳng cho động đến vì sự thiệt hại mạng người.

Luận về võ Annam — Võ nghệ của Annam truyền bá từ xưa đến nay nguyên gốc của người Trung-Huế tìm ra trước, lần lần Annam chế lại có nhiều thế hay mà khác bớt. Nếu như mà nghiệm đến mấy đường roi, siêu, quyền, song kim vân vân thì chán rồ. Như thuộc về siêu thì có nghe tên siêu Quan-Công, siêu Thái-Dương vân vân. Về quyền thì có : đường « quan âm quá hải » đường « Quan binh » và đường « Đồng nhi » trong đường nầy có thế « Đồng-Tân thối đăng vi » chẳng cần chi phải kể ra cho nhiều, bao nhiêu đó cũng đủ biết gốc tích của võ Annam.

Từ ngày người Langsa qua chiếm cứ nước Nam thì võ nghệ Annam một ngày một suy đồi, bấy giờ ít có ai mà võ nghệ cao cường. Đang kiếm cũng có nhiều người có học nghề võ Annam song học cho để giữ mình khi đi đăng mà thôi, còn việc tranh đấu chuộng tài thì không còn mấy người.

Võ Annam xét ra thiệt là tài lắm, một người tinh thông võ nghệ sức đánh một mình năm mươi người cũng lại. Xét ra võ tàu chẳng có hơn vì chưng hai người võ sĩ tài cao thấp hơn nhau chỉ vì nặng cân là chánh lẻ. Một người sức nặng sáu chục kilos chẳng hề khi nào dám đấu võ với một người chừng bảy chục kilos bao giờ. Võ Annam lại khác, vì có câu : « Cán tài chớ không cân thịt ».

Ở đâu có người Annam võ nghệ cao cường ? — Tôi tưởng tại Saigon nầy chẳng có người nào chuyên môn võ nghệ cho tinh thông, duy còn trong chốn thôn quê có nhiều người chuyên ròng võ nghệ mà đi dạy, đó cũng là thế sanh nhai. Mấy thầy nghề tự phiêu có tài riêng vì thường sang tỉnh nầy tỉnh nọ đấu võ bêu danh, thế thì mới có nhiều người xin học. Theo ý tôi tưởng bây giờ còn một Bàtrà và Tân-khánh (Thudaumot) là nơi có người võ nghệ cao cường nhiều hơn. Tôi có đến một nơi đó khi. Đêm sáng trăng thì trong làng tiếng dượt roi nghe cốc cắc khuya lơ khuya lắt, trai gái đều mộ học lắm.

Tôi biết tại Tân-khánh bây giờ có hai người danh tiếng lẫy lừng là sáu Chuôn và bảy Phiên.

Tại Phước-mỹ (Giadinh) thì có thầy giáo Cao-văn-Thế, roi siêu quyền lão thông mà nhứt là thế quyền tất giỏi. Thầy giáo nầy tướng tá vạm vỡ, sức mạnh có và nhứt là gan lắm. Năm 1922 mấy tay võ nghệ tại Bà-điểm cố đến Phước-mỹ đấu võ với thầy mà ba người đều chịu thua hết, phe nầy là học trò của M. Trước thầy dạy võ tại Bà-điểm. Thầy giáo nầy học võ tại Tân-khánh (T. D. M.) vốn là học trò của ông Ất và ông Nhị. Tại Bàn-tre (Cù-chi Giadinh) có em thầy giáo Thế nói trên đây là M. Cao-văn-Mọc võ nghệ siêu quyền [illegible] vì có đấu quyền một đôi khi và đều thắng cả. Cao-văn-Mọc thiện nghệ cây roi, đang lúc đấu so roi rồi thì đấm nói đấm đâu thì đấm, chẳng hề sai. M. Cao-văn-Mọc nầy vốn là bạn thiết của anh Amadou từ khi thầy còn ở Saigon và hằng đi chơi đêm ngày với Amadou. Hôm trước tôi có nhắn tin cho M. Mọc xuống lo vụ đấu võ nầy thì M. Mọc có gặp M. Amadou và bỏi qua vụ nầy. Amadou cùng M. Mọc chớ tranh đấu với anh ta làm gì, vì anh em bạn thiết, đâu nỡ giữa mắt muôn người mà làm nhục cho nhau. Song M. Mọc có nói với tôi chừng, nào Tòa Đông Pháp Thời-báo kiếm được người xin ra đấu thì M. Mọc sẽ xuống dượt thử, chừng đó sẽ biết ai tài rồi thay mặt cho người Annam trên võ đài. M. Mọc đi chơi với Amadou thường có đấu dượt võ của anh ta, có chỉ qua lại thế đánh thôi đó. M. Mọc nói rằng Amadou sức mạnh lắm và lẹ bền, song thế võ không mấy hay, nhiều người Annam đánh ngã được.

Võ nghệ chẳng phải học tinh thông là đủ, phải có gan và tính. Nếu nhát thì khi đấu sức giảm nhiều và thế mất nhiều phải quên.

Sự cần kiếp về sự đấu võ với Amadou. — Amadou là dân da đen như lọ chảo, tướng ta dữ dằng lại thêm lẹ và mạnh lắm. Người nào muốn lên võ đài mà đấu với anh ta thì cần phải đi coi đấu võ tại Chamer-boxing ít lần hầu xem cách đánh đỡ của võ tây ra thế nào (thường có một cách). Lại nữa phải biết tính thủ của anh ta ra thế nào cho quen con mắt, chớ nếu không thường thấy anh ta, đến chừng bước lên võ đài thấy đông người mà khiếp, hoặc là thấy anh ta dị tướng mà kiên chăng.

Khi đấu phải lừa thế học đánh một cái hoặc đá thế nào cho anh ta phải ngã, đó là cần phải lựa chỗ nhược, chớ thịt gân anh ta cứng như cây cũi, chẳng nên đánh trúng không nhằm chỗ nhược mà uổng thế. Nếu trong vài bộ ra vào đánh không chuyền thì khó thắng, vì Amadou bền và mạnh, rồi đánh trúng mình thì phải ngã liền.

Phú-Đức.

Tự-do diễn-đàn

Bổn-báo tiếp đăng bài sau nầy, xin cử y nguyên văn đăng báo :

Saigon, le 21 Février 1925

Ông Tổng-lý « Đông-Pháp Thời-Báo »
Bạn đồng nghiệp,

Xin ông vui lòng ấn hành mấy lời sau nầy của tôi để phản đối cùng ông « Có Biết » trong khoản « Tự-do diễn đàn » của quí báo.

Tôi có lòng tin cậy ông vì tình đồng-nghiệp mà nhậm lời tôi xin.

Nay kính

Huỳnh-văn-Chính dit Tự-Do

Hãy hút thuốc chưa vấn và vấn rồi hiệu

CA-LOP

vì mùi dã ngoa mà lại không sanh bịnh

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Máy âm công kiểu văn minh hạ đạo khiêu hoặc dĩ xe hơi cũng đặng của Huỳnh-trí-Phú đã chế tạo ra hơn 10 năm rồi lục châu đều biết tốt và đẹp nhứt trong nước Annam, nay dọn đã cho mướn tại Cholon đường Cây-mai số nhà 35 và 35 bis cần dùng xin đánh dây thép hoặc gởi thơ nội trong một ngày sẽ có đồ đem đến tận nơi chở bằng xe hơi không trễ, giá từ 100$00 sắp lên sẽ có đồ đi xứng đáng

CÙNG ÔNG « CÓ-BIẾT »

Ông có biết cùng không trối kệ ông, nhưng phần tôi thiệt không biết ông, vì ông đã có ý giấu quí-danh một cách rất mật-nhiệm. Theo lệ thường thì tôi chẳng cần chi phải phản đối với một người không tên không tuổi ; nhưng mà ông đã tự xưng là hội-viên N. K. K. H. H. thì tôi chẳng ông cũng là một người có hình dạng như ai, nên tôi xin gởi mấy lời này cho ông tường :

Nếu ông cầm viết viết tiếng Annam đặng thì có lẽ ông phải hiểu tiếng Annam.

Trong bài « Lỗi tại nơi ai » đăng trong C. L. B. ngày 17 Février 1925, tuy là nôm na, vì tôi viết tự nhiên không có văn chương chi cả. Chớ cũng đủ ý-tứ cho mọi người Annam đều hiểu đặng. Thế sao — lạ thay ! — Có một mình ông không chịu hiểu, mà lại nhận rằng tôi có ý kích bát báo *L'Echo Annamite* là báo của tôi yêu chuộng, vì tôi cũng có phụ-bút cho báo ấy một lúc.

Tôi cũng muốn vâng lời ông dạy, đến tại hội N. K. K. H. mà tỏ tâm sự tôi ra cho các hội-viên cùng cho bàn trị-sự rõ. Nhưng mà giờ ấy tôi lại phải ràng buộc vì phận sự tôi trong cuộc lễ phước thiện của báo *l'Opinion* và *Công-luận* lập ra tại trường đua xe máy. Muốn cho đẹp lòng ông, tôi đã viết thơ cho ông Hội-trưởng Nguyễn-phan-Long và xin ngài đọc ra mấy lời tôi phân trong thơ ấy.

Nếu ngày nay tôi buộc lòng phải trả lời cùng ông trong bài này, là vì tôi có hai đều muốn nói riêng với ông mà thôi :

Một là tôi không có mướn ông đồng lớn đồng nhỏ nào đặng cao rao cho độc-giả B. P. T. B. biết rằng tôi là « người văn-chương lộ lạc, Tổng-lý báo này, chủ-bút báo kia » theo như lời ông đã đăng.

Hai là tôi tưởng khi ông Nguyễn-phan-Long cũng không có mướn ông xưng hô cho thiên-hạ biết rằng ông là người quân-tử không vì tiền bạc mà làm phận sự, vì đều nầy công chúng ai cũng đã biết.

Tôi có ý tỏ riêng hai đều nầy với ông là vì nó không có cang hệ chi với cái vấn-đề của bài « *Lỗi tại nơi ai* » trong C. L. B. ngày 17 Février 1925.

Ôi ! CÓ-BIẾT như ông cũng nên đi kéo xe, đi làm cu-li hay là đưa con cho vợ còn hay hơn là cầm bút quẹt qua quẹt công trong trường ngôn-luận.

TỰ-DO.

Ngỏ cùng ông Liêng-kim Tế hay là Lê-kim-Tiếng tác giả tiểu-thuyết « Bận-biện nguồn-ân » trong Trung-Lập Báo.

Lời của ký-giả cùng ông đây chẳng phải là kích bát gì ông song xin lấy bình tĩnh mà nói : cái bịnh nhà làm tiểu-thuyết đời nay là có nhiều ông vì lợi tư mà bỏ cái nghĩa chung ; nghĩa là cứ theo cái thói đời ham muốn rồi chẳng luận gương lành, đều phải ; không nghĩ suy coi cái tiểu-thuyết của mình nó sẽ ảnh hưởng với đời thế nào, rồi cái tệ sẽ thấm-nhiễm vào những óc non-nớt của kẻ ít học, và phần nhiều hàng nữ-lưu thường lấy hư làm thật ; lấy giả làm chơn ; thì cái hại chung đó biết là dường nào ?

Thậm chí cho nhiều người chỉ biết bỏ tiền đầy túi, còn phong hóa suy-đồi luân thường điên đảo cũng trối thây, nếu đặt ra nhiều pho tiểu-thuyết cực lắm dâm-bôn. Đó là cái hại chung sâu biết là dường nào ! Gia đình tan cũng vì đó, xã-hội nát cũng vì đó, cái tương-lai nước nhà nguy-hiểm cũng vì đó !

Thế mà cũng chưa dứt chưa tuyệt nào khác nước xao, đờn khảy, có thấm thấp vào đâu.

Chư ông viết tiểu-thuyết cũng có lẽ biết cái trách nhậm của bằng-sĩ-phu phải cho phù thế-đạo, giúp lấy cang thường luân-lý, hay lắm nghĩ, cho thế-đạo, giúp dậy cang thường luân-lý, thì chư ông rằng hiểu giùm lấy, chớ ký-giả đâu dám vội phán.

Như pho tiểu-thuyết « Bận-biện nguồn ân » trong Trung Lập có làm chỗ buồn cười về cách đặt để chẳng biết kiểm cớ cho nhiều, chớ nhiều khoản phải lạo đi, có chỗ cũng thích cách dâm-bôn để tiếp theo lối các tiểu-thuyết đã qua rồi.

Mấy khoản kia ký-giả không thể phân cho hết lời, chỉ ước lòng về một đoạn khi con Tuấn-Hoa bị ăn oan phải giải ra đến tòa. Như con Tuấn-Hoa nầy lời nói và trí-thức không thua gì bực nam nhi có sao khi đến giữa Tòa không chịu khai các khoản về sự nó bị ăn cướp đã lấy tiền bạc đồ đạc lại còn bất luận đến nó đặng mà trừ bớt một mối hại (có lẽ tác-giả quên hay là con Tuấn-Hoa vì rầu buồn mà quên nữa) Nếu con Tuấn-Hoa gọi nó là phận nhược chất không thể dầu dãng mà tính luôn đi thì chỉ người chủ nhà (mẹ của đứa nhỏ bị chết) là chị ăn cướp hay là chỉ tên đồng lõa với bọn ăn cướp có hiện giữa Tòa mà thú lỗi đặng cứu nó đó.

Nói vì : nếu lúc đó nó vì buồn rầu mà quận thì trong 5, 10 bữa sau nó đã cáo đi hay là tác giả gọi con Tuấn-Hoa theo phe của chủ xe và chauffeur (sốp phơ) bên Cầnthơ về vụ giết người đoạt 24 000 $ đó vậy ? ? :

Bộc bạch đôi lời xin hỏi khoản đó cùng ông Lê-kim-Tiếng ủa phải nói lái là Liêng-kim-Tế.

T. T. Vinhlong.

Hài-đàm

Hai Mạch ở bồi cho một ông Tây làm việc một hãng buôn kia ; sáu bảy năm nay, tính thầy trò yêu mến, chẳng khác cha con, dầu nặng nhọc thế nào, hai Mạch cũng vui lòng chịu khó cả. Rồi một bữa ông chủ tậu xe máy, phải trặc cái chưn đi không được, song công việc ở hãng bận lắm, không thể nghỉ yên mà dưỡng bịnh ; mỗi ngày phải mướn xe-kéo kéo đi, mỗi khi đi ra, thì hai Mạch ẵm ông từ trong nhà ra ngoài ngõ, rồi dẻ lên xe, xe kéo tới hãng, hai Mạch lại chạy theo ẵm ông từ trước cửa hãng, ẵm vào bureau, đến giờ về cũng vậy.

Ở gần bên, lại có tư Xốc ở nấu ăn cho một thầy kia.

Hôm nọ, hai Mạch ra đường, gặp tư Xốc, bắt tay bonjour rồi hỏi rằng : Đon ở nấu ăn với thầy, thầy trả cho một tháng được bao nhiêu ?

— Bốn chục ; đủ xài vậy thôi.

— Trời ôi, cha nầy sao bợ đít giỏi dữ he ? Mỏa ở cùng ông chủ nầy đã lâu, mà ông trả có ba chục.

— Anh hai nầy, tôi bợ đít Annam, còn hơn anh bợ đít Tây đa.

— Mỏa bợ đít Tây bao giờ ?

— Ha, vậy chớ mỗi ngày ông chủ từ trong nhà ra đều xe-kéo, thì anh đi theo làm cái chi đó ?

Minh-Châu.

Đá banh

Hôm qua hội Douanes đá với hội Taberd tại sân Lareynière.

Bởi tại trường đua xe-máy có cuộc đua xe-hơi, xe-máy và xe-kéo v. v.. của nhà báo L'Opinion và Công-luận-Báo lập ra rất nên vui vẻ nên thiên hạ tựu tới xem đông lắm làm cho cuộc đá banh thưa thớt người coi. Phần sân Lareyniere không có cây cối phủ che, tháng nầy trời nắng chang chang nên cũng ít người đang nắng mà coi đá banh lắm đó.

Bên hội Douanes kỳ nầy lại thiếu M. Louis Gông, nên chích hết một phía, trong nửa giờ đầu đã thua Taberd hết một bàng.

Qua nửa giờ sau, Douanes quyết gỡ nên đá coi hăm hở lắm, còn bên Taberd thì rút tường tá vô mà lo gìn giữ sân mình. Vì thế mà đá dồn mãn giờ bên Douanes cũng không gỡ được.

Từ ngày hội Saigon-Sport vì bởi thiếu bon (points) không được dự vào cuộc tranh chưc vô-địch và nội Gia-định xin rã khỏi vòng Thể-thao tổng-cuộc đến nay thì coi bộ cuộc đá banh tròn hết hay mà cho đến người đi coi cũng thôn mòn lần lần còn ít quá.

H.

Tin buồn

Mới hay tin buồn rằng thân-phụ ông bạn Nguyễn-văn-Côn, phụ-bút báo Nhựt-Tân mới tạ thế. Sanh-sanh tử-tử là lẽ tự-nhiên của tạo-hóa, nhưng trong cơn tử biệt sinh chẳng đau lòng. Vậy xin chúc cho linh-hồn siêu-sanh tịnh-độ và chia buồn cùng ông bạn và tang-quyến.

Năm-Kiều. — Thanh-Trước

TRỒNG RĂNG
QUAN LINH-Y CUNAUD
ở đường Chasseloup Laubat
số nhà 15

Nhổ răng một cách rất êm ái.
Trồng răng bằng sành và răng vàng

Thiệt lộng quá

Saigon. — Tên Nguyễn-văn-Phú làm sớp-phơ ở Compagnie de Commerce et de Navigation d'Extrême-Orient với vợ là Nguyễn-thị Sa ở đường Colombier số 49 gần bên nhà thương Bạc-hà. Giấy phố của tên Phú ở là phố lầu, và những người ở đó cũng là người dư ăn dư để.

Chiều bữa 19 tây rồi đây tên Phú đi làm để Nguyễn-thị-Sa ở nhà một mình, nên khép cửa lại rồi lên võng mà nằm.

Đến tám giờ rưỡi, Thị-Sa nghe xô cửa một cái kẹt, kế có 2 người Annam ăn mặc đàng hoàng bước vô, khép cửa lại, rồi đi thẳng lại gần Thị-Sa mà đánh ngay đầu cô nọ một cái rất mạnh.

Thị Sa oán hồn, muốn thoát ra mà chạy, ai dè hai tên côn-đồ ấy lại xốc tới mà nắm cô lại và nhét khăn vô họng không cho la. Kế có hai tên khác xô cửa bước vô rút súng sáu kiểu Browning đưa ngay mặt Thị-Sa mà hăm dọa. Thị Sa điếu hồn không dám nhít mép.

Nhờ có mấy tiếng la lúc ban đầu của Thị-Sa nên có thằng bồi của người tan cận nghe, quay lại ghé mắt dòm theo lỗ ông khóa mà coi nên rõ biết công việc mới chạy vô mà tri hô lên.

Rồi đó nội giây phút đồng la mả-tà, song ở trong nhà mà la chớ không dám lò ra đường vì sợ viên-đạn vô tình của quân ăn cướp cạn ấy.

Bọn côn-đồ biết đã hỏi ở rồi nên rút êm ra tới nhà thương Bạc-hà, leo lên xe-hơi nhắm đường Verdun mà chạy.

Khi hay tin ấy ông cò Chapuis và ít tên lính lập tức chạy đến nơi. Rồi chia nhau ra nhiều tốp, ngồi hơi mà rượt theo do dẫm tin tức. Thời may có người đi ngan qua đường Colombier hồi 8 giờ 40 phút có thấy cái xe-hơi số C. 1469 đậu tại đó, nên nói cho mấy tên lính biết. Và có một tên lính khi nghe tiếng la Mả-tà chạy tới cũng có thấy cái xe hơi số C. 1469 chạy ngan nữa.

Nay xét ra xe số C. 1469 thì té ra là xe thùng mà đang nằm chình ình tại một cái hãng sửa xe-hơi kín bầu sửa máy móc lại.

Thế thì số C. 1469 là số giả mà quân côn-đồ khéo gạt lớp cò bót vậy.

Người ta có lượm được một cái búa lớn của bọn ăn cướp bỏ quên tại nhà Ng-thị-Sa và tại chỗ xe-hơi của bọn ấy đậu thì lại bỏ rớt một khúc cây và một cái kềm thử lớn.

Mấy bữa rày cò bót theo tìm kiếm tận tình mà chưa ra mối manh gì cả.

Cuộc mua bán của Annam

Chư quí-vị cần mua mới, hoặc sẽ có đám tiệc lớn nay là muốn dọn dẹp nhà cửa cho quy-ngã, thì nên đến tiệm *Vinh Tiến* « Bazar Moderne », ở số 61, Place Gambetta, chợ-cũ Saigon, mà mua đồ. Tiệm nầy của Annam ta bán đồ các vật dụng chưng dọn theo kiểu mới, đồ đã tốt mà giá rẻ hơn các nơi. Như muốn mua đồ để kỷ-niệm cho thân-bằng quí-hữu trong khi có lễ-tiệc hoặc cho người ăn của mình cũng chớ quên đến tiệm Vinh Tiến « Bazar Moderne ».

Ôi ! Còn nói gì như đồ ăn mặc, nào là áo, nón, áo chemise, lanh-cols, cravate, caud, régate, mouchoir, pochette, khăn đen, vông thiếu thứ gì, có thứ chemise coi đang bằng tơ tới 6 $ 50 một cái.

Lại mới đây, tiệm Vinh-Tiến có bơn lại đồng bồ con ngựa hiệu allemand nhứt tốt. Thứ cao 1 m 30, giá 22 đồng, thứ bồ 0 m 95, giá 22 đồng.

Đồng chưng đã cam-thạch, bầu thủy-tinh, tulipe, bồ cao 0 m 90, giá 30 đồng một cặp.

TIỂU-THUYẾT VĂN

Giọt lệ tình

(Tiếp theo)

Ở chơi ngoài Long-hải được hơn tuần lễ mới trở về. Khi xe về tới Cầnthơ tôi thưa với ông xin cho về Long xuyên dặng thăm mẹ viếng em, ông cũng bằng lòng và móc ra hai trăm đồng trao cho tôi bảo đem về chi dụng. Tôi thấy lòng ông thật quảng-đại, coi tiền bạc nhẹ như không, tôi cũng lấy làm kỷ nên có nhiều khi tôi ngồi suy nghĩ : ông yêu tôi lắm phải chăng ? Phải, ông thương yêu tôi lắm vì tôi còn trẻ mà ông đã gần già, tôi có hường nhan mà ở ăn chơn chất. Ông thương tôi lắm nên có đi đâu cũng rước đem theo, ông là bực giàu sang không lẽ ngồi gần một kẻ bần tiện. Ông cho tôi tiền nhiều ấy là ông muốn cho tôi cũng phải đổi hình ra sang cho xứng đôi vừa bạn với ông, tôi nghĩ như vậy tôi bất tức cười, vì có lẽ đâu muốn đổi hình ra sang chỉ lấy hao có năm ba trăm đồng bạc ? Tôi thấy ông cho tôi năm ba trăm đồng bạc, bởi khó không từng thấy của, tôi mừng rỡ mà khen ông là người rộng rãi vô cùng, chớ biết đâu bạc tiền ông quá số muôn ngàn, ông cho tôi bao nhiêu cũng chẳng mòn mỏi chỗ nào mà kể.

Này cô Viên-tiểu-Thơ ơi ! Tôi nói ra không lẽ cô cười tôi, chớ cái thư làm bồ nhà người thật không bao giờ vui vẻ đặng. Cô hãy nghĩ lại mà coi, xứ Bacliêu ai cũng cho là một xứ giết người ; và lại bà Hội-đồng có tánh ghen tương sâu sắc hơn chị Hoạn nữa, nếu việc có đổ bể ra tới tai bà hay, bà liều một đôi ngàn đồng bạc mướn người giết mình thì tránh sao cho khỏi họa ? Bởi vậy cho nên tôi lo sợ phập phồng nhiều khi tôi tỏ thật với ông thì coi bộ ông buồn rầu về việc đó lắm.

Có một lần kia tôi thấy ông cô sắc vui vẻ tôi mới nói thử với ông rằng : — Anh mấy ông Phú cựu kia thấy tôi lại đem lòng thương, muốn cậy người làm mai đem tôi về coi việc tề gia nội trợ. Tôi thấy cậu ấy là trai mới lớn lên, chưng chông một mình mà lại giàu có, tôi muốn nhận lời, nhưng tôi sợ ông phiền nên tôi mới hỏi lại ông coi có vui-lòng cho tôi ra lấy chồng hay không.

Ông liền cười và đáp rằng : Nè cô hai ! Tôi thấy cô thật thà nên đem lòng yêu mến, kể từ ngày tôi có biết chỗ nào không ? Tôi là người giàu có, tôi cũng từng trải việc đời, tôi chán nhau đến nay cô có thấy tôi ở bạc bẻo biết đến ngày tôi chung xuống lỗ thì bao nhiêu tiền mồ hôi nước mắt của tôi cũng trả lại cho thế gian, nên hai ba mươi năm rồi lao tâm tiên tử, nay tuổi cao sức yếu, phải ăn chơi năm bảy năm hầu có đền bồi công cực khổ.

VIÊN-TIỂU-THƠ.

(Còn nữa)

Coi tướng người có tiếng

Trần-kiệm-Tiền tiên-sanh, người tỉnh Quảng-đông ở miễu Thành Hoàng có lời kính cáo chư quí-vị khán-quan xin nhà giám. Tôi coi bói khóa cùng coi tướng số đoán việc nghèo giàu, số mạng, danh phận, chẳng một lời dua nịnh. Xin chư-quí-vị muốn biết sanh tử cùng các việc hậu lai, xin tạm bước ghé vào thì hiểu rõ. Khán tường định giá. Tôi có người thông ngôn tiếng Annam, lời biện bạch không sai chẳng hề thêu dệt.

Tại đây có cái đầu bình 100 tuổi treo lên bằng giải và bàn tay thì mới phải là Trần-kiệm-Tiền khéo lắm không phải dỗ làm bậy mà ăn tiền ; không hay không đúng vào báo.

TRẦN-KIỆM-TIỀN
Ngay lầu Annamite khách lầu phòng số 3

Đã tốt mà lại nhẹ

Kính cùng chư quí vị đặng rõ : thuở nay tôi chuyên về nghề mua, bán, và sửa các thứ đồ tây, nhờ ơn quí vị giúp giúp, thì sự tín phát thiệt đã thấy hiển nhiên ; nay tôi lại kiếm được cách làm nón bằng cây ngô-châu đan giáp bằng nhựa cao-su, nón làm rất nhẹ nhàng, nhẹ hơn hết thảy các kiểu nón đã có thuở nay, mà sự bền chắc, lại càng tốt hơn bội phần, vì nhờ có cao-su, cho nên như có rủi mà mắc mưa, thì chỉ ướt bề ngoài mà thôi, chỉ như cốt nón chẳng hề có co, cũng chẳng có mọt hay là cầu bọ chi phá hại đặng. Tôi đã thí nghiệm lâu, và đã kiến tiệu hẳn hòi, nên mới dám thi hành. Nón làm rất tinh xảo, giá bán phải chăng, xin đồng bang chiếu cố.

Quí vị ở xa, mắt chưa từng thấy, muốn biết thiệt hư xin hãy dùng thử một phen cho rõ chắc, như quí vị muốn dùng xin cho tôi hay, tôi sẽ qua mấy tiệm mấy phân, nón lớp vải trắng hay là vải xanh, hay là nỉ xám, viền đã hấp là viền vải, thì tôi sẽ gởi tới một cái hàng theo ý quí vị, và sẽ gởi cách lãnh hóa giao ngân.

Như quí vị có dịp đi Saigon, xin đời gót ngọc tới tiệm tôi, thì tôi rất lấy làm hân hạnh.

Nay kính cáo
Chủ nhơn : Antoine Đạm,
21, rue Amiral Dupré 21, Saigon

Dời chỗ ở

Liệu-quí thân bằng có đầu chi bàn-bạc, hoặc thơ từ, hoặc diện hội, xin hãy do số nhà 345, đường *Frère Louis* Saigon.

Nguyễn-tử-Thảo, cẩn bạch.

DẦU
HIỆU
SFIDOLEINE
VÀ MỎ'
L. JACQUE et Cie
CÓ TRỮ BÁN

Xin ghé mắt ! ! !

TÂI-PHÁT KHÁCH-LẦU
Của M. TRẦN-XAO dit KHÁ

Kính cùng quí ông quí bà, quí thầy quí cô đặng lục-châu quân-tử đặng rõ

Bấy lâu nay tôi chán ngán sự chê khen thế-sách của khách-lầu, nên nay tôi chẳng nệ hao tốn rằng sửa lập một cái phòng ngủ hiệu « Tái-Phát Khách-Lầu » tại đường Tổng-đốc-Phương môn bài số 44 và 45 Cholon, phòng vì rất thanh khiết lại sáng sủa, và mát mẻ lắm, tiền phòng tôi tính rất nhẹ hơn các nơi, cùng trà sai vặt chạy đều dễ khiến, quí-khách nghỉ nơi phòng đều đặng vừa ý.

Quí chước thừa dịp đến Cholon xin ghé tại « Tái-Phát Khách-Lầu » tạm nghỉ thì cao sang quí chước chẳng đặng vui lòng, đã ở gần gare xe-lửa Cholon-Mỹtho cũng là bến xe-hơi đi các nơi tiện bề sang quí chước.

Tôi cũng có lãnh may đồ y phục theo kiểu Langsa và Annam đã kiểu, lại có bán hàng vải, và bàng bắc tốt nhứt hạng và bàn đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời rất khéo, cùng là xe máy và đồ phụ tùng, lại cũng có tiệm bán cơm tây (Restaurant) và bán cà-phê.

Vậy xin mời quí ông quí bà, quí thầy quí cô, thừa lúc rảnh việc xin đời gót ngọc đến tiệm tôi, thì tôi hết lòng hoan nghênh thậm mượng.

Nay kính bạch
Chủ nhơn TRẦN-XAO dit KHÁ

VINHLONG

Hàng sắt Aluminium thau gan

Tại hãng ông *Thành-minh-Chiếu* Vinh-Long.

Hãng tôi thuở nay làm những sường nhà bằng sắt, giường, hàng rào, và sửa xe-hơi, canot hơi.

Nay tôi mới lập thêm một sở hàn đồng, kêu bằng (soudure autogène de tous les métaux) quí ông có hàng cylindre en fonte, carter aluminium xin đem tới tôi hàng thử một lần, chắc là vừa lòng quí ông lắm, vì khi hàn rồi tôi có thử nước và pompe hơi chắc chắn rồi tôi mới giao cho quí ông. Tôi lại có rước thợ hàn Saigon thiện nghệ, ấy là tiện lắm, quí ông khỏi thất công đi Saigon.

Thành-minh Chiếu
Rues Janlet et Millce
Vinh-Long

Ancienne Maison PHÚ-TOÀN
ĐỒNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM
LÊ-VĂN-SEN
CHỤP HÌNH VẼ HÌNH RA LỚN
— SAIGON —
[illegible] Amiral Dupré (Phần Cantonnais)

Lời rao cần kíp

Kính kiếu lỗi cùng chư thân chủ, nhơn vì năm nào tôi in lịch cũng do theo lịch của hội Thành song rất năm tới đây lịch hội Thành in lộn hết một ngày nên thành ra ăn Tết nhằm ngày 25 Janvier 1925. Vậy xin chư thân chủ đọc lại là ngày 24 Janvier 1925 mới đúng. Sự lộn ấy cũng bởi năm nay (đắt-sửu) tháng 11 thiếu mà in lộn đó.

J. NGUYỄN-VĂN-VIẾT,
Đốn thủ.

Thiệt-nghiệp-xưởng
F. NAM & L. LỤC FRÈRES
Đường Pellerin môn bài số 142-144
SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bông nở các thứ kim khí rất huê lệ.

Sửa sáng và đủ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điện dồi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Bán các đồ phụ tùng theo kiểu vở tân thường và đúng chữ.

BEN CHƯƠNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN
LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu đồ rào mả.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ổng khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh
Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

HOTEL D'ANNAM
Nam-Việt Khách-Lầu
N. 77 à 80 Boulevard Charner
9 à 15, Rue Caraballi
Đường Kinh-lấp, đường Caraballi
SAIGÒN

HUỲNH-HUỆ-Ý, Chủ tiệm,

Kính cùng Quí-khách rõ : tôi dọn một tiệm ngủ tiếng là HOTEL D'ANNAM (NAM-Việt Khách Lầu) phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, cung có dọn phòng ở từng dưới đất được cần tiện Quí-khách, xin Quí-khách thừa dịp [illegible] đến tiệm tôi mà nghỉ tay làm thong thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngành rất mát mẻ tại đường Caraballi, trước nhà hàng Lương-Hữu từ số 9 đến số 15.

HUỲNH-HUỆ-Ý, Cẩn khải.

Công-ti Quản-hạt đại thương
Công-ti nặc-danh vốn 30.000.000 quan

GRANDS MAGASINS CHARNER
SAIGON

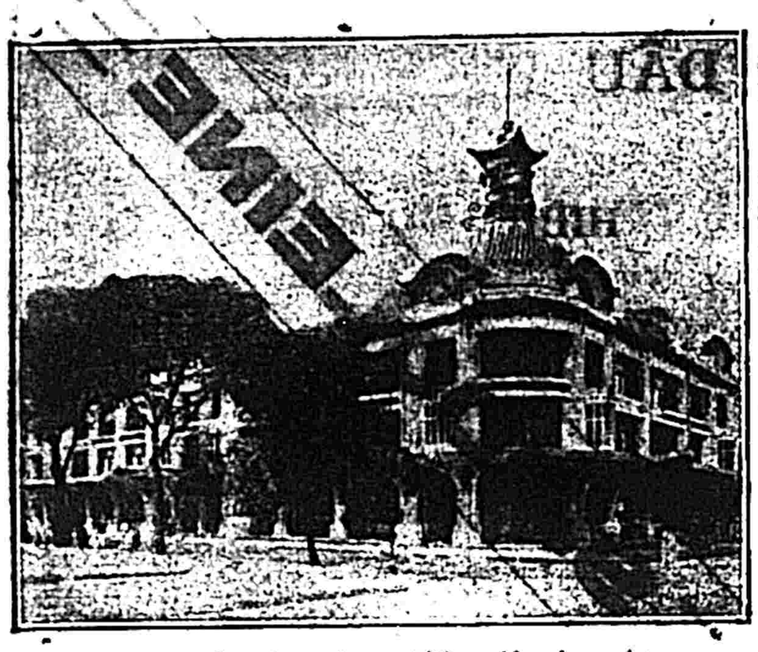

Tiệm rộng lớn lắm.— Tiệm đủ các món
Tiệm bán giá thiệt rẻ

— XIN HÃY ĐẾN XEM CÁC NGÔI HÀNG —
CÓ ĐỒ MỚI LẠ CHO ĐỜN-BÀ VÀ ĐỜN-ÔNG

May y-phục, Nón, Áo sơ-mi, Giày, Mũ-đội, Hàng-hóa ở Paris. Đồ gia xuy, Đồ bằng sắt, Sùng, Máy cất nước, Vật-liệu về điện-khí, Bàn ghế, Nữ-trang, Sách, Giấy, Đồ bằng da, Hình chụp, Dầu thơm.

NGÔI HÀNG Y-PHỤC
Có người Langsa đứng cắt, đồ người ngoài hay đồ quan binh.

NGÔI HÀNG GƯƠNG KIẾN
Có một vị chuyên môn quản-lý-Lắm theo toa thầy thuốc rất kỹ.

NGÔI HÀNG VẬT THỰC
Rượu nho — Thuốc lá — Phòng-trà — Quán-rượu.

—— Vô ra thong thả ——

Điện-tín : MAGCHARNER — Điện-thoại { Nói lại sở quản-lý số 143 / Nói lại sở buôn-bán số 540

Thùng thơ số 528

SOCIÉTÉ INDUSTRIELLE DE VINH-HOI
Bureaux : 183 Boulevard Charner. — Saigon

LÒ GẠCH MỚI CHẾ TẠO TẠI VĨNH-HỘI

Hỡi người Annam,

Nếu Chư-tôn muốn cất nhà và xây tường cho chắc chắn và huê mỹ, thì hãy đến tại hãng làm gạch mới chế tạo hay là viết thơ, mà mua gạch thì Chư-tôn ắt đặng vừa lòng chẳng sai.

Vì sự chế tạo đã kỹ càn, và chắc chắn, nếu chư-tôn dùng đến một lần thì thấy lợi tức thì.

Vì dùng nó thì sự tốn kém [illegible] hơn thứ gạch thường mà lại chắc hơn, bền bỉ hơn thứ gạch thường [illegible] phần.

Vì thứ gạch nầy xây rồi [illegible] mà thôi chớ chẳng cần phải tô thêm nữa.

Vì gạch nầy làm toàn bằng [illegible] lang lọng và cát trắng ở Biênhoa, nên tốt lắm, đã lớn mà lại dày hơn.

Nếu Chư-tôn muốn dùng thứ gạch có màu thì bổn hiệu sẽ hết lòng làm cho vừa ý Chư tôn.

Vậy hãy mau mau đến nơi thương nghị cùng bổn hiệu hay là gởi thơ cho bổn hiệu, thì bổn hiệu sẽ hồi âm lập tức.

CHỬ NHƠN.

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CỬA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

năm tạo năm 1900
Xưởng chánh tại *LAITHIÊU (THỦDẦUMỘT)* Quan 2. Đường Đường mé sông chạy đi ra

TIỆM NGÀNH CỔ THỢ ĐỒ MÓN

1° Tại *Mytho* đường mé sông, nơi bến tàu và xe-hơi; 2° Tại *Cầnthơ* đường mé sông, ngay cửa tàu của khách-trú; 3° Tại *Trảnnh* đường cái, ngay *Bảo-bối*; 4° Tại *Rạchgiá* đường mé sông, nơi bến tàu.

Xưởng nầy [illegible] đồ thờ bàn, ghế, tủ, võng, đều đóng bằng cây danh-mộc nhứt: Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chế tạo nhiều kiểu khéo lắm, thợ làm thật là tinh-xảo, không hề giả-dối. Bấy lâu danh tiếng, được chư quí vị hảo gia khen ngợi về sự kỹ-càng chắc-chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và hồi âm liền.

Mandat và dây thép đề tên : NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laithiêu.

NHÀ SƠN MÀU XANH, TẠI ĐƯỜNG *Bonnard số 90, Saigon*
LÀ TIỆM

ĐÔNG-NAM-MỸ

Chuyên khéo các thứ sơn đánh bằng đồng, cẩm thạch giấy tây giấy ta, đóng ô dù bà, sơn nhà, đồ trắng; nón FEUTRE bên tây mới lại nhiều kiểu, kiểu mão, bán buôn, bán lẻ, và các thứ TRÀ [illegible]-XUÂN, NINH-THÁI, LIÊN-TÂM, Ô-LONG rất thơm và ngon. Cao Lão-Giác gia đường ăn bổ đường tinh huyết và thuốc phá trở bình Hát-mách rất công hiệu, xin mời quí khách chiếu cố.

Ông thử hàng của bổn tiệm mua tại giá nhơn viên ít tính giá thiệt rẻ [illegible]

DONG-PHAP THỜI-SỰ

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	10 f.	70
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	10	70
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng (Banque Industrielle de chine)	10	70
Hongkong et Shanghai	10	75
Chartered Bank	10	70

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bạo một trăm kilos chở đến nhà máy tính luôn vỏ cái bao nữa:

Lúa Vĩnh-long	5 $	00	tới 5 $	10
Lúa Gò-công	5	35	— 5	45
Lúa Bài-xàu	5	20	— 5	30
Lúa Bảo-hiệu	5	30	— 5	40
Lúa Cao-mãn (trắng)	4	95	— 5	05
Lúa Cao-mãn (đỏ)	4	80	— 4	90
Giá thường tộ	5	21	— 5	31

MỘT HÔM ĐI VIẾNG ĐỊA CẢNH BÀ

Tâyninh. — Nhơn chiều thứ bảy nghỉ ngơi, anh em rủ nhau dạo xem cảnh Bà. Nhằm bữa rằm tháng giêng là buổi lao-xao bổn đạo tới lui cầu phước. Đông tây nam bắc trùng trùng kẻ tới người lui, xem chật nực, dưới chơn núi xe hơi đậu có đến năm mươi và xe ngựa quá trăm không kể. Bạn hàng dưới bàn rất vui, vẳng vẳng nghe trên chùa tiếng trống tiếng chuông xao xiếng. Lần hồi theo ngọn gió thanh, tiếng riết đến chùa « Long-châu-Tự ». Trăng lên tỏ rạng chiếu sáng như ban ngày. Từ chơn núi lần trên chùa cứ đi ròng đường dốc. Đi giây lát gặp chốn nghỉ ngơi, tạm nhài [illegible] ngồi cang. Buồn thay! cảnh chiều đã mất mà, tai nghe tiếng ve tiếng dế nỉ rỉ dọng bi ai, làm cho người buồn phải chạnh lòng sầu thế tục, lại thêm nước chảy rỉ rỉ trong khe đá càng như gợi khúc bi-ai. Lần chơn đến chùa thấy bổn-đạo lao xao chi xiết. Còn Phật từ bi ngồi hưởng tiếng vang. Trước bàn thành lao xao lắc quê và [illegible] vái cầu an. Tiếc rằng nu [illegible] người mộ đạo, mà [illegible] thường hay thay đổi, chỉ có Ông Hòa thượng bền lòng, còn nói chi đến mấy ông đạo bé. Chẳng cần chi tiếm sư học đạo miễng học thuộc một câu « nam mô di đà » thì đủ cho đạo vào lãnh áo giả đầu trọc. Hỏi qua buổi rằm trả áo lại cho chùa thì về quê ngả mặng rồi chờ buổi rằm khác kéo đến quy y đầu Phật.

DOÃN-NGỌ

BÀ THÚY MƯỢN ÁO MƯA VÀ SÚNG LỤC LIÊN

Mytho. — Ngày 17 Février 1925, tám giờ chiều, nhơn vì M. L'Huise làm sở Ký-thất ở Saigon tiếp đặng tin buồn của ông Adicéam quan Trưởng-Tòa ở Mytho, cho hay rằng : người cháu của ông tử trận, nên M. L'Huise và cả gia quyến động lòng thương, nông nả, phần xe lửa giờ đó chẳng không có, nên phải mượn cái xe hơi hiệu Citroën số 8939 C. của Mme Hồ quảng X. ở đường Amiral Rose Saigon, hầu xuống thăm trẻ thơ vô phước ấy. Rồi thay cô đầu chứng bốn cây số, sẽ tới Mytho, mới đến tại cầu Bến chùa, bánh xe trước nổ cái bốp, phần tôn Huỳnh văn Sen cầm tay bánh chẳng đề phòng, nên phải đảo dụng lang cang cầu một cái rầm, lật xe trúc cả gia quyến M. L'Huise, nào vợ con thảy đều lọt trước dưới sông hết, may nhờ có bông trăng mờ mờ, thấy đặng trụ cầu, bèn vớ lấy đó, và [illegible] là cầu cứu, cũng đáng khen cho [illegible] người ở gần, nghe sự rủi ro như vậy, bèn đem ghe, xuồng, ra vớt hết lên, trừ ra, đồ hành lý, và một cái áo mưa có cây súng lục liên trong túi, với không dặng, là vì lúc đó nước ròng chảy mạnh, nên khó tìm cho ra. Còn người thì bị bịnh sơ sài, trừ ra cái xe tư hao rất nhiều cũng đáng buồn giùm cho chủ là Mme Hồ quảng X. bởi sự vì nhau nên cho mượn mà phải cực lòng. Nhưng mà xe nầy có Bảo kê, họa may cũng đề chịu đó chút.

Ước ao, như ai có dặng áo mưa và cây súng lục liên, chẳng nên đem nộp cho làng hay là cho quan, chắc đặng lãnh thưởng, chớ nên ỷ y rằng của vô dặng, dùng khỉ giải tùy thân mà mang hại.

Khuyên ai đó xin lưu tâm.

LÒNG SỐT SẮNG VÀ NGAY THẲNG ĐÁNG KHEN

Vừa Monsieur L'Huise giúp việc sở Ký-Thất ở Saigon, lật xe hơi, mất áo mưa súng lục-liên, và đồ hành lý hôm ngày 17 Février, nay nhờ có tên Lâm-văn-Ngươn, ở làng Long-Hội (bến chợ Mytho) là Hiện của thầy Cai-tổng Thuận-Trị, hết lòng sốt sắng, đốc sức mỗi người, như là tên Trần-văn-Tuấn vân vân .. kẻ thì chài lưới, lớp lặn lội nơi cầu ấy, trọn cả hai ngày, may tìm Trần-văn-Thân lặn với đặng một cái áo mưa trong túi có đựng một cây súng lục liên hiệu Vaster, và một cái gắp, có sáu bị, trừ ra quần áo cùng đồ hành-lý, thì kiếm không đặng, lập tức tìm Lâm-văn-Ngươn và Trần-văn-Thân, cả hai đem những vật ấy, nạp cho sở tuần thành, hầu mở đường tra vấn, cũng thông tin cho chủ là Monsieur L'Huise hay, đến nhinh của mà xin lại. Đang thời, cây súng lục-liêng, con giam tại nơi phòng quan Chánh chủ-tỉnh Mytho, cái áo thì giao cho ông Adicéam giữm cất. Lòng ngay thẳng sốt sắng của hai người nói trên đáy cũng đáng khen, và lấy đó làm gương cho thời thế.

Và lại khi xe lật, mất đồ, và với cả gia quyến [illegible] Monsieur L'Huise có hứa, nếu ai kiếm đặng cây súng lục liên và ý phục sẽ thưởng công mười đồng bạc lớn. Nếu quả y như lời nói, cũng nên đến tại phòng quan chánh-bố nhinh lãnh ra, sau nhờ mà biết ơn người cực nhọc đó!

BÀ HÒA VIẾNG XÁM CON

Hồi 10 Février 9 giờ tối, thừa lúc vắn người, bà hòa lén chung vô mùng của Á xâm Nguyễn tên xâm L... vô ý để chong đèn gần vách mùng nên bị gió thổi rất mạnh làm cho chéo mùng phơ phất vào ngọn đèn bén bắt qua cháy hết phân nửa cái mùng và sém một cái gối ấp, trong mùng thì một đứa con gái chừng hai ba tuổi, đang ngon giấc chưng cháy nóng nó la hoảng lên, phần cha mẹ nó thì ở trước sân không hay biết chi, chứng ngho, cả hai đều chạy vô thấy ngọn lửa vô tình đang cố ý hãm hại con mình, bèn tri hô và chụp, may nhờ có bà cận vào tiếp cứu hết lòng sốt sắng nên bà hòa phải chịu thua không thì xâm con ắt hư thân rồi !!!

Xin ai cũng nên răng để ý về sự hỏa hoạn trong mùa nầy, bởi nắng nhiều gió lớn, nếu không chú ý hư hỏng ắt phải hư nhà hại cửa, và nhọc lòng cho bà gia bà tánh là khác.

BẮT ĐẶNG MỘT ÔNG HỔ TÀU

Tại làng Điều-hòa ấp Hòa-đức, ngày hôm qua 18 Février một thầy Đội Nghĩa, một tên lính Thân đến tại nhà tên P... khách Quảng-đông xét bắt nó, vì nó mang tất phung cái lỗ lỗi, tay chơn đều rut nết cả, dung gần bay mui hôi hám khó chịu, nó ở đâu chẳng biết, về cất nhà nổi tiệm buôn bán tại ấp Hòa-đức trót hai năm nay, nhưng chẳng ai ghé mắt vào, vì không phải phận sự của họ mà bắt [illegible] lòng, nay nhờ có hai vị trên đây [illegible] thanh, đi dọ thám về khoản cờ bạc, may gặp người điềm chỉ nên nắm chóp [illegible] đem nạp cho sở Dưỡng-đường, bắn [illegible] qua Cồn Rồng, họa may lành dặng tật bịnh. Cũng đáng khen thầy Nghĩa và tên lính Thân, vì phận sự, sau giúp ích cho nhơn dân khỏi bị bịnh truyền nhiễm độc địa, của ông hổ tàu, trong xóm đó.

Công nên buồn cho chủ Hương-tuần Phú ở gần bên sau chủ không tuồng phận sự buộc phải tìm, có lý đâu đã tai ngơ, mắt lấp, để cho danh a chủ ! Hay là chủ có ít chi chi, rồi tự vị như thế. Mình là chức việc làng [illegible] sự như vậy, rồi ém ẩn, sao cho đáng gọi làng phụ mẫu chi dân.

Võ-minh-Trí

BẮT ĐẶNG CON CHUỘT

Haiphòng. — Lúc chiếc tàu Linois đến bến Haiphòng M. David là Thanh-tra sở Mật-thám có xuống tàu xét bắt đặng một người Annam trốn dưới hầm tàu và lục lưng bắn gặp ba tấm giấy bạc 1 000 quan, một cái phiếu quốc trái 1500 quan nữa. Giấy bạc và giấy quốc-trái nầy vốn của Mme Jacques Joubert ở đường Paul Blanchy số 175 Saigon mà tên ấy ăn cắp vậy.

Dạy học đánh máy, mỗi tháng 8 $ 00 (tám đồng). Học ít nửa là ba tháng. Trường không có lãnh học trò ở trong, mà có thể gởi nơi nào tiện, cứ mỗi tháng tiền cơm 10$00. Tiền trường phải đóng trước. Những học sanh đã học đặng ba tháng, thì chủ trường lo kiếm chỗ làm việc giùm.

COURS DE DACTYLOGRAPHIE
10, Rue Martin des Pallières — En face gare Dak Lak — SAIGON

Chúng tôi có lãnh chép giấy tờ bằng máy viết và làm sổ sách cho các thương-gia. Làm mau, giá rẻ.
Xin đó nơi.

M. Nguyễn-văn-Mùi

THI-THƠ'
Tiệm thợ Bạc
NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, ancienne Maison de Nguyễn-văn-Giáo
N° 13 rue Bobinador Saigon.

Kính cáo cho quí-ông quí bà rõ : Nguyễn tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã lưu phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm và em kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, nhưng là : trâm, chuyền vòng, chuỗi, bông tai, nhẫn, vòng đeo, kiềng, neo bông, neo đặt, đồng [illegible] đồ thờ theo kiểm thời cũng như ngày trước.

Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi [illegible] đến tiệm tôi, hay là viết thơ [illegible] cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng thương quí ông quí bà đáng mến chi [illegible] mà [illegible] tôn.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier 13, rue Bobinador SAIGON

TRƯƠNG-THÁI-TRỪ
Chủ nhơn

NAM-CHÂU KHÁCHLÂU
Rue Amiral Courbet Saigon số 29 & 35

Phòng sạch sẽ lắm, thiệt rộng rãi, rất thanh-tịnh và lại khoản khoái. Giá rẻ.

Quí khách tiện đường ghé nghỉ tại « Nam-châu khách-lầu » chắc đều đặng vừa ý. Boy rất có khuôn phép có xe hơi, tiện cho quí khách bí muốn du-lịch.

LÂM-QUA NG-RỒI
Chủ nhiệm.

A. DENHOLM
N° 36-38, Rue Lefèvre N° 36-38
SAIGON

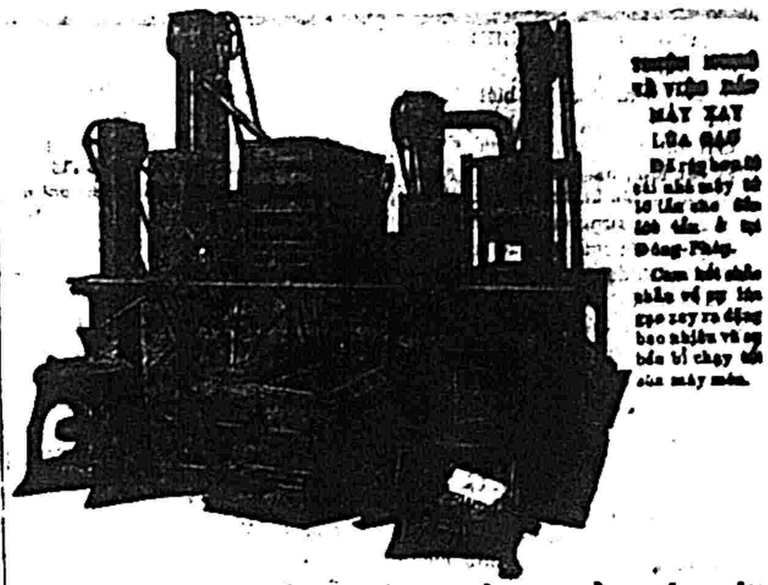

Thuận mua và việc máy MÁY XAY LÚA GẠO Đã rất hoàn toàn cái nhà máy [illegible] tân [illegible] Đông-Pháp.

Cam hết thảo phần vệ sự lớn gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự bền bỉ chạy tốt của máy mình.

NGUYÊN GIÁN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÂN EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TƠ NỔI SÔ-DE V. V. GIÁ PHẢI CHẲNG

NHÃN CON-BÒ MÀU ĐỎ

THÙNG BA-RÍT MÀU VÀNG

Rượu Chát Đỏ
"Rivesaltes"
VIN ROUGE SUPÉRIEUR

Rượu Chát Trắng
"Courtalet"
VIN BLANC SUPÉRIEUR

Tốt thượng hạng và ngon hơn các thứ nhãn hiệu khác.

Chư-tôn có mua rượu chát hoặc đỏ hoặc trắng, hãy nài cho đặng nhãn « CON-BÒ » *màu đỏ*, nhãy trên thùng « BA RÍT » *màu vàng* như trên đây vậy, mới là rượu chát thiệt tốt, thiệt ngon của Bổn-hãng, kẻo làm thứ giả mạo tốn tiền mà vô ích.

Có gởi bán, tại Saigon-Cholon và khắp cả Lục-Tỉnh. Tiệm nào đều có trữ bán sỉ và bán lẻ.

F. MARTY
188, Boulevard Charner — SAIGON

Soieries — Dentelles — Broderies
Laine blanche et couleur
Toiles — Cretonne et batiste pour lingerie
Velours et Soieries pour robes
Soie d'Alger pour broder
Tissus et rideaux pour ameublement
Services de table en blanc et couleur
Serviettes de toilette
Expéditions dans l'intérieur

Hạ-giá

Nhơn dịp xe máy bên Tây gởi qua rất nhiều, nên hiệu *ĐẠI ÍCH* 375 rue des Marins Chợlớn, định hạ giá xe máy hiệu *Malbrough* hay là *Talbot* còn 42 $ 50. Xe hiệu nầy rất xinh đẹp mà lại chắc chẳng nữa. Cố bảo kiết trong một năm.

Muốn mua xin gởi mãn đa 42 $ 50 hay để gởi cách lãnh hóa giao ngân cũng được.

Những vị ở xa nên viết thơ hỏi cuốn mục lục xe-máy và các thứ đèn thắp bằng dầu lửa hay là dầu săn.

THIẾT TIỆN QUÁ

Chư-tôn có cần dùng chép giấy tờ chi bằng máy (machine à écrire) xin cứ đến tại bổn-quán thương-nghị. Có sẵn người đánh máy giỏi, máy mới chữ tốt, mà tính giá thiệt rẻ.

Nhà làm nón Lê-v-Chân
MOCAY (Ville)

Kính cùng quí khách đặng hay, tiệm nón của tôi nghỉ mấy tháng nay đặng [illegible] công việc làm lớn hơn khi trước. Nay tôi khởi sự làm lại một [illegible] rất kỹ lưỡng [illegible] giá nhẹ hơn khi trước [illegible] quí vị mua [illegible]

Kính cáo

Bánh Quốc-Nữ

Xin chớ lầm tưởng bánh Quốc-Nữ cũng như bánh bán của khách-trú xưa nay ; bánh Quốc-Nữ là bánh làm rất tinh khiết lại có beurre, nửa bơ, chocolat và vanille, không khi nào phá bụng.

Vậy quí ông quí bà, khi có điệp đi đám cưới, tân gia, tân quan, hoặc kỵ cơm chi chi, xin nhớ mua vài đồng bạc bánh lễ, hoặc nắm ba hộp bánh nguyên, trước cúng, sau đem ra đãi khách, thì rất đẹp miệng vô cùng.

Lại lúc đến kinh thành có việc, khi ra về xin quí ông quí bà, nhớ mua ít nhiều về cho bà con, em cháu, ngõ giúp giùm cho công nghệ gái nhà Nam được mau tấn phát.

Có trữ bán tại nhà tôi, và tại tiệm bán hàng tây, hàng tàu, của chủ tôi, là M. Nguyễn-khắc-Trương, ở đại lộ Bonnard, số 82.

NGUYỄN-THỊ-THÂN
Propriétaire de la Fabrique de Biscuits Quốc-Nữ
13 Rue Lareynière
Saigon

H. Humbert
78, boulevard Bonnard

Bijoux FIX

Vente en francs aux prix de France.

Réveils Japy, ancre perfectionnée, platines massives, ressort en barillet démontables, pignons acier taillé, marche garantie. Prix : 33 francs.

Montre 8 jours Octamas, mouvement à ancre de qualité supérieure, spiral Bréguet levées visibles, boîtier métal argentan gravé, marche garantie. Prix : 48 francs.

Bijouterie fantaisie or et argent. Orfèvrerie aux meilleurs prix.

ĐÁNH DÂY THÉP
Để như vầy:
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Cholon

DÂY THÉP NÓI
Số 658

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

CÓ BÁN CAO THỜ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN BÀI CÁC THỨ HIỆU NHƯ SAU NÀY

SÂM-NHUNG BỔ-THẬN-HOÀN
(Thuốc hoàn bổ-thận có danh)

Dám tưởng trong thân thể con người, thận là cội rễ, nếu phần tiên thiên hao kém, hậu thiên giảm suy thì phải mau dùng thuốc nầy mà bổ tinh thần thì mới dặng mạnh giỏi luôn.

Cho nên Bổn-dương có ông Lương-y VI-TÉ-SANH, gắn hết lòng hiệp chế ra thứ thuốc « SÂM-NHUNG-BỔ-THẬN-HOÀN » nầy, công hiệu như thần, điều hòa huyết mạch, bổ thận tráng dương, tư nhuận mặt mày, khoẻ hòa tuy vị, bồi khí sung thân, hoặc bởi sắc dục quá độ, mộng mị di-tình, tinh uất dầm dề, mồ hôi lai láng, hoặc hạ nguồn suy nhược, thận kém ôn lộng, cử động yếu ớt, lỗ tai chảy nước, mỏi gối đau lưng.

Bởi các chứng ấy mà sanh ra, nếu dùng dặng thuốc nầy thì như cây khô mà được mưa móc nhuần gội, trở nên sung túc tinh thần, mở mang da thịt.

Thuốc hoàn nầy mà dùng nhằm chứng nào thì càng tốt chứng nầy, lâu lâu sanh nhiều con, thiết là một phương thuốc rất hiệu nghiệm là thường, rất quí trên đời, chẳng có thuốc nào bì kịp.

Chư quí vị có mua thuốc nầy thì nhớ coi đường hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, nhãn ông Phật mập làm đồ giả, [illegible]

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống bài hườn, sớm mai thức dậy uống một hườn, chiều trước khi đi ngủ uống một hườn: hãy dùng nước muối mặng mằng hoặc nước trà mà uống thì rất nên công hiệu như thần.

Mỗi hộp 6 hoàn giá là..... 0$60
Hộp cây mun 6 hoàn giá là. 1 00

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
NHỊ-THIÊN-CAO

Phàm con người ai sở công vậy cũng đều nhờ có khí huyết mà sống; nên hễ khí hư huyết kém thì trăm bịnh đều sanh, khí sắc xanh xao, hình dung gầy ốm, hoặc mặt vàng mỏi tái, hoặc sanh phù thũng mà khốn khổ cho mình.

Bởi vậy cho nên bổn dường chẳng nài gian khổ tìm cho được thứ thuốc hay nơi mấy danh San bên Trung-Quốc, hái lấy đem về, rồi hiệp với ít thuốc bổ Trân-Quí mà luyện ra cho thành một thứ thuốc cao gọi là NHỊ-THIÊN CAO, thiệt là tư âm bổ dương rất nên hiệu nghiệm.

Uống thứ thuốc nầy thiệt là đại bổ, hết nóng nảy, không hồi hộp, ít khát nước, [illegible] an tâm thần, sanh thêm tinh-thủy, cường tráng gân cốt, bổ tỳ hòa huyết.

Phàm bổ tinh-thần hoàn bổ, thân thể mỏi mệt, ăn uống chậm tiêu, hoặc tuổi già suy nhược bịnh hậu thất điều, hoặc nhức mỏi lao lư thương tổn, [illegible]

Chỉ như đờn bà con gái mà có bạch đới, hoặc đường kinh bế, huyết mỏi không thai nghén, thân thể ốm yếu, ngủ tạng bất hòa, nếu dùng thứ thuốc nầy cho được lâu thì nguồn khí ắt phục; chẳng luận nam-phụ lão-ấu, và cũng chẳng luận những bịnh chứng nào, đều dùng được hết, ấy là một thứ thuốc để hộ Tiền-Thiên và Hậu-Thiên rất nên hiệu nghiệm nên gọi là NHỊ-THIÊN-CAO là vậy đó.

CÁCH DÙNG

Lấy một thỏ thuốc nầy hòa với 1 litre rượu trắng để cho được 24 giờ đồng hồ thì dùng được.

Mỗi lần uống chừng 2 ly nhỏ, tùy theo sức rượu uống nhiều càng tốt. nếu dùng thuốc nầy mà đã khỏi bịnh hoặc đem mà tặng cho hàng tôn trưởng thì quí biết dường nào.

Giá mỗi thỏ là . . . 0 $ 80

TRẦN-CHÂU PHẤN

Thứ phấn nầy của tiệm tôi hết lòng tìm kiếm mà chế luyện ra để trị bịnh con nít tụ hỏa-thương, hoặc ngoài da ngứa ngáy, hoặc sẩy, gãi quá mà phải lở thịt ra, hoặc sưng lên nóng rát khó chịu, như bịnh các chứng ấy, nên dùng thứ phấn nầy mà thoa mấy chỗ ấy cho thường thì bịnh hết liền.

Bất kỳ nam phụ lão-ấu hễ dùng nó mà thoa cùng mặt mày, mình mẩy cho thường, thì nó tươi động những mỡ hôi nhờ tanh, nó lại làm cho cả mình dặng sạch sẽ thơm tho thêm nữa.

CÁCH DÙNG: Mỗi khi tắm rửa sạch-sẽ rồi thì dùng thứ phấn nầy mà thoa hết cùng mình.

Mỗi hộp giá là . . . . 0 $ 35

VI-TÉ SANH CHẾ TRẦN BÌ

Đời nay họ hay dùng 2 vị ngọt và mặng mà chế vị Trần-Bì nghĩa là đường với muối mà thôi, cho họ chẳng biết hễ ngọt quá thì sanh đàm, mà mặng quá thì hay khát nước, lại còn làm cho mất cái tánh chất của Trần-Bì.

Tại bổn dường Ông Y-Học-Sĩ Vi-Té-Sanh luôn luôn theo phép xưa mà chế, dùng thứ Trần-bì cả cho được 20 năm trước hết phải lấy hoài-sơn phục-linh, kiết-cánh, cang-các, nguồn-sâm, bản-hạ, cam-thảo, và ô-mối nấu ra mà dầm cho thấm thuốc, rồi còn phải dùng nước gừng, Thanh lam và lá Bạc-hà, tam chưng tam sái; rồi lại còn dùng những Huê-kỳ-Sâm, xuyên bối, Thị-sương, và hạnh-nhơn nghiền cho nhỏ ra mà chế với nó rồi mới phơi gió cho khô.

Bởi có tâm công phu như vậy, cho nên nó chẳng lạnh mà chẳng nóng; được phẩm trung hòa, chẳng ngọt chẳng mặng, ngủ vị đầy đủ, bỏ vô miệng thì mát và thơm, ngậm nó một hồi lâu rồi mới nghe có muối ngọt. Dùng nó thì thuận khí, tiêu đàm, lại [illegible] miệng, trừ phong dưỡng phổi, giải khác hết ho.

Đờn ông đờn bà đều dùng được cả, xin hãy dùng thử rồi mới biết rách chế Trần-bì của bổn Đường khác hơn của các tiệm, chẳng luận già trẻ bé lớn chí, hễ dùng nó thường thì càng bổ ích.

Chư tôn có mua xin hãy nhận cái nhãn hiệu Ông Phật của Nhị-thiên-đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

Mỗi thỏ giá là . . . . . 0 $ 12
Mỗi lố 12 thỏ 1 20

LỤC-VỊ-ĐỊA-HOÀN-HƯỜN

Thứ thuốc hườn nầy nó làm cho thủy hỏa tương tế, chẳng lạnh chẳng nóng ấy là một thứ thuốc trung hòa.

Trẻ nhỏ [illegible] Thận thủy không đủ, chơn âm kém huyết tinh huyết khô khan, đau lưng nhức cẳng, tinh thần hao tổn, hình vóc ốm gầy tự chí bài hoài hay rịnh mồ hôi, ho khan tắc tiếng xây xẩm mặt mày, nóng nảy bồn bột, lưỡi khô cổ gắt, tinh huyết kém hao, đêm ngủ di tình, tiểu tiện có huyết hoặc có nhọt, hoặc cang hư, hoặc thận hư, nhứt nhứt thấy đều dùng được.

Thuốc hườn nầy tư nhuận tinh-huyết cái sự công hiệu của nó không kể cho hết được.

Mỗi buổi sớm mai và tối uống chừng bốn chỉ, uống với nước muối mặng-mằng.

Con nít uống chừng một chỉ rưỡi, nếu cho nó uống thường thì nó kiện tỳ khai-vị, mạnh giỏi mau lớn.

Kị củ cải trắng và đồ lạnh [illegible] ngưng trệ chẳng nên ăn.

Mỗi hộp giá là . . . . 0$30

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu Ông Phật-mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

THẦN HIỆU NHÃN DƯỢC THỦY

Phàm con người sanh ra ở đời trong ngũ quan thì có cặp con mắt là một vật chí yếu hơn hết, nếu không cẩn thận, để cho dấn rủi ro mà hư cặp con mắt, [illegible] thân. Bởi đó cho nên tiệm tôi [illegible] hết lòng nghiên cứu những phương ảo diệu mà chế ra một thứ thuốc nước rất hay, để trị các chứng bịnh con mắt, hoặc bị phong-nhiệt mà sanh nhãn, hoặc sưng, hoặc đỏ, nhức nhối [illegible] xang, hoặc chảy nước mắt sống, hoặc sợ chói mà không dám ngó chỗ sáng, hoặc có mộng, hoặc có cườm, nhứt nhãn hoạn thảy đều dùng đặng cả.

CÁCH DÙNG: Mỗi ngày thừa lúc nhỏ vào hai lần vào con mắt, kì [illegible] rồi [illegible]

Mỗi [illegible] giá là . . . . . 1 $ 00
Mỗi [illegible] giá là . . . . . 0 [illegible]

DÈN LÒA KIỂU MỚI
THIẾP BẰNG DẦU LỬA

Đèn lòng đèn đồng, đèn [illegible]
Bán tại tiệm
TRẦN-QUANG-NGHĨA
[illegible], đường d'Espagne Saigon

Thay cũ đổi mới

Kính cáo quí vị Lục-châu quân tử, cùng giới đồng bào đặng rõ: Hãy lâu cũng nhờ đồng-bào ra mà chiếu cố tưởng nghĩa thâm giao, nên mấy nhà khách-sang của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, con thấy lớn tuổi trong thương trường, thiết là chúng tôi hết lòng hậu cảm quí khách.

Vì tánh quyền thực cùng lẫn chẳng nặng nên chi phần đông trong quí khách đều muốn đến khách sạng của chúng tôi. Bởi cớ ấy cho nên có phòng cùng ngày xem thành ra ít, khó nỗi bồi đáp quí khách cho vừa lòng.

Vậy mấy khách-sang của chúng tôi hiện là:

1° Nam-Thành Khách-Sạng ở đường Colonel-Grimaud số 21 và 23.

2° Nam-Trung-Khách-Sạng ở đường Alsace-Lorraine số 103 và 105;

3° Nam-Hưng-Thành Khách-Lầu ở đường Amiral Roze số 18 và 20, đều mở thêm rộng [illegible] quí khách trong lục-châu.

Mấy tiệm đều ở gần xe lửa Saigon-Mytho, Khánh-hoà chúng tôi sẽ hết lòng tiếp rước cho vừa ý đồng bào.

Nay kính
Quảng-lý. M. Hiệp

Phò Saigon dâu có mắc

Cứ xăn-bắn ở phố khách bài, rồi kêu trời sao phố mắc. Kìa kìa! Tại đường *Frère Louis* người Annam mới tạo thành một giải vừa phố vừa nhà, lót toàn bằng gạch bông rất nên tráng-lệ. Đủ nước và đèn mà rẻ rề! Nhà lầu có muốn mướn tháng 50$00; phố mướn tháng từ 8$00, 12$00 cho đến 35$00 thôi.

Đồng bang ta thoản muốn ở được chốn thanh-tịnh và sạch sẽ, giúp nhau nên mới lợi quyền, xin bày đó nơi:

Số nhà 848 đường *Frère Louis* và số nhà 95 đường *Lagrandière* mà thương-nghị, chúng tôi hết lòng hoan-nghinh và cám tạ.

Epicerie & Merceria
NGUYỄN-VĂN-BẢO
129, Rue d'Espagne, 129. — Saigon
BÁN SỈ BÁN LẺ

LỜI RAO CẦN YẾU

Tiệm tôi mới tiếp đặng « Mực Đen » (Encre noire) và « Mực Tím » (Encre violette) nhãn hiệu « Con Bướm-Đá » là Mực tốt nhất bên xứ *Pháp-Quốc* gởi qua, chẳng phải như mấy tiệm bán xưa nay đâu. Mực nầy đựng vô trên trên mới vô đến giấy bông đã xịm, mới là Mực của tiệm tôi, vậy chư tôn có cần dùng Mực bỏ đen hoặc tím, thì hãy nhớ nhãn « Con Bướm Đá » và vô trên mới là Mực tốt, kẻo lầm thứ giả mạo tiền mà đáng không được. Còn chư tôn nào ở xa muốn mua bao lớn thì hãy viết thơ cho tôi hay, tôi sẽ tính giá rất rẻ.

Tại tiệm tôi có bán đủ đồ gia vị, nào bánh hộp, bánh sữa, Sô-cô-la, Sữa đặc, Bơ, Đồ-hộp mới, đồ hộp trái cây, Cà-phê, Đường cát trắng Cà-mâu, Savon thơm, Savon Cô-đậu Savon Marseille, Savon Đầu con Ngựa, đầu Essence de Menthe thứ tốt, Giấy Cao-su, Nón Casque trắng, giấy, viết, mực, đồ bao trà đông, Rượu chát đỏ, Rượu chát trắng, Rượu Cô-nhắc (Cognac) Rượu Champagne Rượu rơm (Rhum) Rượu ngọt Rượu khai vị, nước suối đủ đồ đồng trong đám tiệc và nhiều thứ nữa không thể nào kể cho hết?

Bán rẻ hơn các nơi chẳng có tiệm nào đặng

NGUYỄN-VĂN-BẢO,
kính rao.

H. DELPEYRAT
Khi trước là Hãng R. POURTON
Số nhà 33 [illegible]
đường Amiral Dupré Saigon
RƯỢU CHẮC, RƯỢU MẠNH
RƯỢU KHAI-VỊ, RƯỢU TIÊU-HÓA

TRAN-LONG
TIỆM ĐÓNG GHẾ MÂY
BOTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc n° 14
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi ròng có một nghề làm ghế mây thứ kiểu Hồng-kông, ghế dài, nghế dựng ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đủ thức, đủ dạng rất khéo rất đẹp. Có sửa xe mây, đồ đánh trái làng: giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi mà vui lòng tiếp đãi.

Trần Long Cẩn bạch

Hiệp Thành
Boulevard de la Somme n° 88
SAIGON

Là 1 nhà đóng giày tây và giày Annam đủ kiểu rất kỹ càng. Xin quí ông quí thầy đến gót đến tiệm tôi một lần thì rõ.

Thì tôi lấy làm cảm đội ơn vô cùng.

Chủ nhơn:
TRƯƠNG-VĂN-SẤU

Duy-Xuân ẩn quán
Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách, bằng chữ Langsa và quốc-ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các thứ danh thiệp, bao thơ, thiệp tang thiệp mời đám cưới v.. v..

Có bán đủ các thứ giấy, viết, mực, bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ẩn quán,
kính mời.

Nhà buôn Vinh-xuân-Long

Tại BàChiểu làng *Thạnh-mỹ An (Gia-định)* ở tại con đường vòng Hà Chiểu qua Thị-Nghè Tiệm nầy mới lập vốn của người Annam hiệu *Vinh xuân Long*, bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ cây, *dầu, sơn, gỗ, thuốc-lào, nếp*, vân vân hoặc chưa của hay là của rồi, tùy thích người dùng.

Tại đây cũng có bán *đá tảng, đá miếng, dầu con rái, và chai* [illegible] xám hay là trét ghe. Các món kể trên đây gốc ở Tâyninh đem xuống.

Giá thiệt rẻ, chớ tới chuẩ.

NGUYỄN-VĂN-THỌ
Marchand de bois

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng
đường Luro môn bài 99 và 101
(Đất-hộ) Saigon
TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kiểu bánh xe cao-su bằng cây giá tỉ bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiến đèn tây, đồ bắt kế xe chiếc và xe song mã bằng da tây rất khéo và chắc, có bán yên cởi, chuông đạp hai tiền, binh đồ thắp đèn khí đá theo xe. Sơn xe. — và sửa xe.

Chỉ xin quí khách có dịp đến Đất Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm nghĩa, thì tôi rất cám ơn hạ cố. Còn chư-quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hồi đáp.

Chủ nhơn cẩn khải.

TIỆM BÁN HÀNG BẮC
Đường Paul Blanchy số 11 và 13, gần nhà máy nước lạnh — SAIGON

Kính trình quí ông quí bà đặng rõ: Bổn tiệm mới nhận được nhiều món hàng [illegible] Bắc gồm vô như sau nầy:

Đồng [illegible] lựa chọn [illegible] nhã cẩm bằng và [illegible] vân vân.

[illegible] để chạm làm bằng cây gỗ [illegible] cẩn và chạm, tủ thờ và [illegible] các thứ liễn câu đối và [illegible] phương, thọ bình, hoành, ra xanh, cùng các thứ ghế Salon [illegible] chơi trọn bộ (1 bàn, 2 trường kỷ và [illegible] ghế, và thứ ghế salon thường (1 bàn và ghế)

Đồ làm theo kiểu kim thời và thanh nhã.

Đồ thêu: Giải giường, nếp bàn, tranh, áo gối và các thứ đồ chưng trong nhà làm rất tinh xảo và bán giá hạ hơn các tiệm khác.

Như quí ông, quí bà ở Lục-Châu có về chơi Saigon xin mời các ngày quí bị lại coi, như muốn mua hoặc đặt bên tiệm, đã xẩn có đủ kiểu, và tôi hết lòng tiếp rước.

Chủ nhân kính cáo
PHÙNG-VĂN-XUÂN.

Trần-quang-Xuân
158, Rue d'Espagne
TẠI CHỢ MỚI SAIGON

Bán sỉ và bán lẻ.
Đồ nhôm đủ thứ.
Đồng hồ đủ kiểu, đồng hồ thường.
Giày dép Bảo-kỳ.
Ghế Thonet thiệt.
Mền nỉ, mền bông.
Xe máy và đồ phụ tùng.
Đồ tạp hóa, vân vân...

GIÁ NHẸ.

FABRIQUE DE CASQUE FANTAISIE
Vente en gros et détail
GRAVURE
sur
MÉTAUX
et
MARBRE

TRẦN-DUY-BÌNH
88 đường Gallieni (đường d'Adran cũ)
SAIGON

TIỆM LÀM NÓN ĐỦ CÁC THỨ
Bán sỉ và bán lẻ
Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bằng đồng, và bằng đá cẩm-thạch

TÂN TÂN HIỆP THÀNH
Ở tại đường Vienot số 40 ngay chợ mới Saigon
HUỲNH-VĂN-NHUNG kế-nghiệp

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ống ăn trầu có chưng bằng đồng xi nikken (Nickelé) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cẩn-bạch.

MỘT DỊP ÍT CÓ
Muốn bán

Một cái xe hơi hiệu *Ford* còn tinh tảo, quí vị muốn [illegible] nơi.

Hãng xe hơi ông GAY đường Lagrandière Saigon.

Imprimerie Pháp Thanh-Báo [illegible]

Thanh-Báo [illegible]

Le Gérant: NGUYỄN-KIM-ĐỊNH